

ĐẠI HỌC HUẾ
TRƯỜNG ĐẠI HỌC LUẬT

NGÔ THỊ HỒNG THUẬN

**PHÁP LUẬT VỀ GIẢI THỂ DOANH NGHIỆP,
QUA THỰC TIỄN TẠI TỈNH QUẢNG BÌNH**

Ngành: Luật Kinh tế

Mã số: 8380107

TÓM TẮT LUẬN VĂN THẠC SĨ LUẬT KINH TẾ

THỪA THIÊN HUẾ, năm 2023

Công trình được hoàn thành tại:
Trường Đại học Luật, Đại học Huế

Người hướng dẫn khoa học: TS. Lê Thị Nga

Phản biện 1:

.....

Phản biện 2:

.....

Luận văn sẽ được bảo vệ trước Hội đồng chấm luận văn thạc sĩ họp tại:
Trường Đại học Luật, Đại học Huế
Vào lúc.....giờ.....ngày.....tháng.....năm.....

MỤC LỤC

PHẦN MỞ ĐẦU	1
1. Tính cấp thiết của việc nghiên cứu đề tài	1
2. Tình hình nghiên cứu liên quan đến đề tài	3
3. Mục đích và nhiệm vụ nghiên cứu	5
4. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu	6
5. Phương pháp luận và phương pháp nghiên cứu	7
6. Ý nghĩa lý luận và thực tiễn của luận văn	8
7. Kết cấu của luận văn	8
Chương 1. MỘT SỐ VẤN ĐỀ LÝ LUẬN PHÁP LUẬT VỀ GIẢI THỂ DOANH NGHIỆP	9
1.1. Khái quát về giải thể doanh nghiệp	9
1.1.1. Khái niệm giải thể doanh nghiệp	9
1.1.2. Đặc điểm của giải thể doanh nghiệp	9
1.1.3. Phân biệt giải thể doanh nghiệp với các trường hợp chấm dứt hoạt động khác của doanh nghiệp	10
1.1.3.1. Phân biệt giải thể doanh nghiệp với phá sản doanh nghiệp	10
1.1.3.2. Phân biệt giải thể doanh nghiệp và tạm ngừng kinh doanh	10
1.1.4. Vai trò thực hiện pháp luật về giải thể doanh nghiệp	10
1.2. Khái quát pháp luật về giải thể doanh nghiệp	11
1.2.1. Khái niệm pháp luật về giải thể doanh nghiệp	11
1.2.2. Nội dung cơ bản của pháp luật về giải thể doanh nghiệp	11
1.3. Pháp luật về giải thể doanh nghiệp của một số nước trên thế giới và bài học cho Việt Nam	11
1.3.1. Pháp luật về giải thể doanh nghiệp của Hoa Kỳ	11
1.3.2. Pháp luật về giải thể doanh nghiệp của Đức	11
1.3.3. Bài học kinh nghiệm cho Việt Nam	11
KẾT LUẬN CHƯƠNG 1	11
Chương 2. THỰC TRẠNG PHÁP LUẬT VÀ THỰC TIỄN THỰC HIỆN PHÁP LUẬT VỀ GIẢI THỂ DOANH NGHIỆP Ở TỈNH QUẢNG BÌNH	12
2.1. Thực trạng pháp luật về giải thể doanh nghiệp	12
2.1.1. Các trường hợp giải thể giải thể doanh nghiệp	12
2.1.2. Điều kiện giải thể doanh nghiệp	12
2.1.3. Trình tự, thủ tục giải thể doanh nghiệp	12
2.1.4. Về hồ sơ giải thể doanh nghiệp	12
2.1.5. Đánh giá các quy định của pháp luật về giải thể doanh nghiệp	12
2.1.5.1. Ưu điểm	12
2.1.5.2. Hạn chế	13
2.2. Thực tiễn thực hiện pháp luật về giải thể doanh nghiệp trên địa bàn tỉnh Quảng Bình	14
2.2.1. Tình hình thực hiện pháp luật về giải thể doanh nghiệp tại tỉnh Quảng Bình	15

2.2.2. Những vướng mắc, hạn chế trong quá trình thực hiện pháp luật.....	15
2.2.3. Nguyên nhân của những vướng mắc.....	15
KẾT LUẬN CHƯƠNG 2.....	16
Chương 3. ĐỊNH HƯỚNG, GIẢI PHÁP HOÀN THIỆN PHÁP LUẬT VÀ NÂNG CAO HIỆU QUẢ THỰC HIỆN PHÁP LUẬT VỀ GIẢI THỂ DOANH NGHIỆP	16
3.1. Định hướng hoàn thiện pháp luật và nâng cao hiệu quả thực hiện pháp luật về giải thể doanh nghiệp.....	16
3.2. Giải pháp hoàn thiện pháp luật và nâng cao hiệu quả thực hiện pháp luật về giải thể doanh nghiệp tại tỉnh Quảng Bình	17
3.2.1. Giải pháp hoàn thiện pháp luật về giải thể doanh nghiệp	17
3.2.2. Giải pháp nâng cao hiệu quả thực hiện pháp luật về giải thể doanh nghiệp tại tỉnh Quảng Bình	18
KẾT LUẬN CHƯƠNG 3	18
KẾT LUẬN	20
DANH MỤC TÀI LIỆU THAM KHẢO	22

PHẦN MỞ ĐẦU

1. Tính cấp thiết của việc nghiên cứu đề tài

Trong những năm qua Việt Nam ngày càng hội nhập sâu rộng với nền kinh tế thế giới, môi trường đầu tư kinh doanh không ngừng được cải thiện. Đây chính là yếu tố quan trọng giúp doanh nghiệp Việt Nam có sự phát triển nhanh chóng cả về chất lượng và số lượng. Tuy nhiên, bên cạnh những doanh nghiệp hoạt động hiệu quả, thì cũng có một số doanh nghiệp do tác động bởi các yếu tố khách quan của nền kinh tế thị trường, năng lực nội tại yếu kém khiến doanh nghiệp không đủ sức cạnh tranh để tồn tại và phát triển, khi đó thua lỗ tất yếu sẽ xảy ra và khiến doanh nghiệp phải quyết định giải thể hoặc phá sản để rút lui khỏi thị trường trong đó giải thể doanh nghiệp được coi là “khai tử” doanh nghiệp.

Khi một doanh nghiệp bị lâm vào tình trạng buộc phải giải thể làm nảy sinh nhiều mối quan hệ phức tạp cần được giải quyết. Chẳng những quan hệ giữa các thành viên trong doanh nghiệp, quan hệ nợ nần giữa các chủ nợ với doanh nghiệp, quan hệ giữa doanh nghiệp giải thể với người lao động. Vì vậy, việc giải quyết kịp thời các vấn đề của việc giải thể doanh nghiệp có ý nghĩa quan trọng nhằm thiết lập một trật tự cần thiết để thúc đẩy sự phát triển kinh tế, đồng thời bảo đảm quyền và lợi ích của các bên.

Thực tế trong thời gian qua, đặc biệt là những năm gần đây do ảnh hưởng của đại dịch COVID-19 đã ảnh hưởng rất lớn đến hoạt động của các doanh nghiệp, các loại hình doanh nghiệp, chủ yếu là doanh nghiệp có quy mô vừa và nhỏ, là đối tượng chịu nhiều tác động nhất qua những biến động từ nền kinh tế, dẫn tới có nhiều doanh nghiệp phải rút khỏi thị trường. Theo số liệu thống kê của Tổng cục thống kê trong 3 năm đại dịch bùng phát tại Việt Nam từ đầu năm 2020 đến hết quý I năm 2022, có khoảng 272.800 doanh nghiệp ngừng hoạt động có thời hạn, ngừng hoạt động chờ giải thể và đã hoàn tất thủ tục giải thể.

Riêng tỉnh Quảng Bình trong năm 2021 theo số liệu thống kê của Cục Thống kê tỉnh Quảng Bình có hơn 250 doanh nghiệp phải dừng hoạt động và giải thể.

Việc giải thể doanh nghiệp hiện nay được điều chỉnh bởi Luật Doanh nghiệp năm 2020 và các văn bản hướng dẫn thi hành trong đó quy định rõ về các trường hợp giải thể doanh nghiệp, điều kiện giải thể doanh nghiệp, trình tự, thủ tục giải thể doanh nghiệp và hồ sơ giải thể doanh nghiệp làm cơ sở cho việc giải quyết thủ tục giải thể cho doanh nghiệp rút khỏi thị trường một cách trật tự và an toàn..

Mặc dù hệ thống pháp luật về giải thể doanh nghiệp hiện nay tương đối rõ ràng, cụ thể, tuy nhiên qua quá trình thực thi phát sinh một số bất cập như: thành phần hồ sơ trong thủ tục giải thể chưa rõ ràng, còn yêu cầu trùng lặp hồ sơ giữa các thủ tục thực hiện tại các cơ quan nhà nước khác nhau; chưa có quy chế liên thông, chia sẻ thông tin giữa các cơ quan nhà nước; quy trình giải quyết các thủ tục “con dấu” có liên quan đến giải thể doanh nghiệp cũng chưa thực sự hợp lý; quy định về điều kiện giải thể doanh nghiệp chưa chặt chẽ... Bên cạnh đó, thực tiễn thực hiện pháp luật về giải thể doanh nghiệp còn có những hạn chế nhất định như: quy trình giải quyết kéo dài; doanh nghiệp trong tình trạng “lơ lửng” không thể chấm dứt hoạt động... Riêng trên địa bàn tỉnh Quảng Bình số lượng doanh nghiệp thực hiện các thủ tục giải thể khá nhiều nhưng thực tế số lượng doanh nghiệp hoàn tất các thủ tục pháp lý là không nhiều đặc biệt vướng mắc ở khâu xác minh điều kiện giải thể, trong đó cơ quan thuế tỉnh Quảng Bình mất rất nhiều thời gian để xác minh một doanh nghiệp đã hoàn thành nghĩa vụ thuế hay chưa...

Từ những hạn chế nói trên, để có cách nhìn toàn diện hơn về các vấn đề pháp lý, thực trạng các quy định của pháp luật về giải thể doanh nghiệp, thực tiễn thực hiện pháp luật về giải thể doanh nghiệp trên địa bàn tỉnh Quảng Bình, từ đó đề xuất các giải pháp góp phần hoàn thiện pháp luật và các giải pháp nâng cao hiệu quả thực thi pháp luật về giải thể doanh nghiệp, tác giả lựa chọn đề tài

“Pháp luật về giải thể doanh nghiệp, qua thực tiễn tại tỉnh Quảng Bình” làm đề tài luận văn thạc sĩ của mình.

2. Tình hình nghiên cứu liên quan đến đề tài

Liên quan đến đề tài, một số công trình khoa học đã được công bố có thể kể đến như:

2.1. Giáo trình, sách chuyên khảo

- Trường Đại học Luật Hà Nội (2021), *“Giáo trình Luật Thương mại Việt Nam (tập 1)”*, Nxb Tư pháp. Tại phần 3 của giáo trình đã nghiên cứu rất hoàn thiện về các vấn đề liên quan đến giải thể doanh nghiệp. Thông qua đó cung cấp các cơ sở lý luận và thực tiễn về giải thể doanh nghiệp.

- Trường Cao đẳng Luật miền Trung (2020), *“Giáo trình Luật Thương mại Việt Nam”*, Nxb Tư pháp. Tại Chương 5 về tổ chức lại doanh nghiệp và giải thể doanh nghiệp cung cấp cơ sở lý luận về giải thể doanh nghiệp.

- Ban quản lý chương trình hỗ trợ pháp lý liên ngành dành cho doanh nghiệp giai đoạn 2015 - 2020, *“Giải thể và phá sản doanh nghiệp những vấn đề cần lưu ý”*, Nxb Công thương, Tài liệu hỗ trợ pháp lý cho doanh nghiệp năm 2020. Đây là công trình nghiên cứu công phu và có hệ thống về các vấn đề liên quan đến giải thể và phá sản doanh nghiệp. Thông qua tài liệu này cung cấp cơ sở lý luận và thực tiễn hoạt động giải thể và phá sản doanh nghiệp.

2.2 Luận văn

- Hoàng Thị Huệ (2013), *“Giải thể doanh nghiệp theo pháp luật Việt Nam và thực tiễn áp dụng tại công ty cổ phần JM”*, Khoa Luật - Đại học quốc gia Hà Nội. Luận văn nghiên cứu các vấn đề lý luận cơ bản về giải thể doanh nghiệp, phản ánh thực tiễn về giải thể doanh nghiệp thông qua thực tế tại một doanh nghiệp cụ thể từ đó nêu bật các vấn đề bất cập giữa pháp luật và thực tiễn.

- Hà Thị Ngọc Mai (2020), *“Pháp luật về giải thể doanh nghiệp và thực tiễn áp dụng tại tỉnh Lạng Sơn”*, Luận văn thạc sĩ luật học - Trường Đại học Luật Hà Nội. Luận văn đã khái quát các vấn đề lý luận về giải thể doanh nghiệp, pháp luật giải thể doanh nghiệp của một số nước trên thế giới và có sự so sánh, đánh

giá với pháp luật Việt Nam, đồng thời luận văn phản ánh thực tiễn thực hiện pháp luật thông qua một địa phương cụ thể, qua đó đưa ra những bất cập của pháp luật và thực tiễn thực thi pháp luật, đề xuất các giải pháp hoàn thiện pháp luật.

- Đặng Văn Hiệp (2020), “Giải thể doanh nghiệp theo quy định tại Luật Doanh nghiệp năm 2014 từ thực tiễn tại tỉnh Sơn La”, Luận văn thạc sĩ luật học - Trường Đại học Luật Hà Nội. Luận văn đề cập các vấn đề lý luận về giải thể doanh nghiệp theo quy định của Luật Doanh nghiệp 2014, pháp luật về giải thể doanh nghiệp qua các thời kỳ, thực trạng pháp luật và thực tiễn thi hành tại tỉnh Sơn La, qua đó đề xuất một số kiến nghị để hoàn thiện pháp luật và nâng cao hiệu quả thực thi pháp luật trên địa bàn tỉnh.

2.3. Bài báo khoa học

- Trần Huỳnh Thanh Nghị (2019), “*Quy định về giải thể doanh nghiệp tại Luật Doanh nghiệp năm 2014 và một số kiến nghị hoàn thiện*”, Tạp chí Nghiên cứu lập pháp, <http://www.lapphap.vn/Pages/TinTuc/210290/Quy-dinh-ve-giai-the-doanh-nghiep-tai-Luat-Doanh-nghiep-nam-2014-va-mot-so-kien-nghi-hoan-thien.html>. Bài viết chỉ ra một số vướng mắc pháp lý đang gây trở ngại đến quá trình giải thể doanh nghiệp, như việc giải thể doanh nghiệp trực tuyến chưa được quy định tại Luật Doanh nghiệp, hồ sơ giải thể yêu cầu doanh nghiệp phải nộp lại con dấu cho cơ quan công quyền là chưa phù hợp với quy định về cải cách thủ tục khắc dấu cho doanh nghiệp. Trên cơ sở đó, bài viết kiến nghị luật hóa tiêu chí doanh nghiệp bỏ trốn cũng như cho phép doanh nghiệp có thể thực hiện một số công đoạn trong quy trình thủ tục giải thể bằng phương thức trực tuyến để nhằm thúc đẩy việc giải thể doanh nghiệp có hiệu quả hơn.

- Nguyễn Ngọc Hải (2021), “*Hoàn thiện các quy định của Luật Doanh nghiệp hiện hành về giải thể doanh nghiệp*”, Tạp chí Công thương, <https://tapchicongthuong.vn/bai-viet/hoan-thien-cac-quy-dinh-cua-luat-doanh-nghiep-hien-hanh-ve-giai-the-doanh-nghiep-84287.htm>. Bài viết phân tích cơ sở lý luận cũng như các bất cập của các quy định hiện hành về giải thể doanh

nghiệp được quy định trong Luật Doanh nghiệp năm 2020, trên cơ sở đó, đưa ra những biện pháp nhằm hoàn thiện các quy định của pháp luật hiện nay về giải thể doanh nghiệp.

- Lê Ngọc Anh, Vũ Thị Hòa Như (2022), “*Giải thể doanh nghiệp theo quy định của Luật Doanh nghiệp năm 2020*”, Tạp chí Luật học số 02/2022. Bài viết phân tích, đánh giá các quy định về giải thể doanh nghiệp theo Luật Doanh nghiệp năm 2020; làm rõ những điểm mới tích cực của Luật Doanh nghiệp năm 2020 so với Luật Doanh nghiệp năm 2014 về quy định giải thể doanh nghiệp; chỉ ra những hạn chế, bất cập đã và đang gây khó khăn cho doanh nghiệp cũng như cơ quan nhà nước trong quá trình doanh nghiệp thực hiện giải thể, từ đó đề xuất một số kiến nghị nhằm hoàn thiện Luật Doanh nghiệp năm 2020 về giải thể doanh nghiệp.

Các công trình nghiên cứu trên đây đều đã có các nghiên cứu về các khía cạnh pháp lý về giải thể doanh nghiệp. Về mặt lý luận, Luận văn kế thừa một số nội dung liên quan đến lý luận pháp luật, một số quan điểm, giải pháp gợi mở cho việc hoàn thiện pháp luật về giải thể doanh nghiệp. Về thực tiễn, Luận văn có tham khảo và kế thừa một số những trường hợp điển hình, những đánh giá nhận định của các tác giả làm cơ sở cho các nội dung nghiên cứu của Luận văn và được trích dẫn nguồn cụ thể. Tuy nhiên, Luận văn sẽ nghiên cứu cụ thể về Pháp luật Việt Nam về giải thể doanh nghiệp, qua thực tiễn tại tỉnh Quảng Bình.

3. Mục đích và nhiệm vụ nghiên cứu

3.1. Mục đích nghiên cứu

Mục đích nghiên cứu của luận văn là trên cơ sở luận giải một số vấn đề lý luận, đánh giá các quy định của pháp luật và thực tiễn về giải thể doanh nghiệp. Từ đó luận văn đưa ra một số giải pháp để hoàn thiện pháp luật và nâng cao hiệu quả áp dụng pháp luật về giải thể doanh nghiệp ở Việt Nam nói chung và trên địa bàn tỉnh Quảng Bình nói riêng.

3.2. Nhiệm vụ nghiên cứu

Từ mục đích nghiên cứu trên thì luận văn xác định các nhiệm vụ nghiên cứu sau đây:

- Luận văn làm rõ một số vấn đề lý luận pháp luật về giải thể doanh nghiệp như khái niệm, đặc điểm giải thể doanh nghiệp, pháp luật về giải thể doanh nghiệp.

- Luận văn đánh giá thực trạng pháp luật về giải thể doanh nghiệp, từ đó chỉ ra những hạn chế của pháp luật hiện hành, làm cơ sở cho việc hoàn thiện các quy định của pháp luật.

- Luận văn cũng đánh giá thực tiễn áp dụng pháp luật về giải thể doanh nghiệp, chỉ ra được những bất cập trong thực hiện pháp luật về giải thể doanh nghiệp trên địa bàn tỉnh Quảng Bình. Đồng thời chỉ rõ những nguyên nhân dẫn đến bất cập đó, làm cơ sở cho việc hoàn thiện các quy định của pháp luật.

- Luận văn đưa ra một số giải pháp nhằm góp phần hoàn thiện pháp luật và nâng cao hiệu quả áp dụng pháp luật về giải thể doanh nghiệp ở Việt Nam nói chung và trên địa bàn tỉnh Quảng Bình nói riêng.

4. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu

4.1. Đối tượng nghiên cứu

- Một số vấn đề lý luận pháp luật về giải thể doanh nghiệp.

- Các quy định của pháp luật hiện hành ở Việt Nam, các văn bản liên quan điều chỉnh về giải thể doanh nghiệp.

- Nghiên cứu thực tiễn thực hiện pháp luật về giải thể doanh nghiệp trên địa bàn tỉnh Quảng Bình thông qua các báo cáo, số liệu thống kê về giải thể doanh nghiệp.

4.2. Phạm vi nghiên cứu

4.2.1. Phạm vi nội dung

Đề tài tập trung làm rõ quy định về giải thể doanh nghiệp theo Luật Doanh nghiệp năm 2020.

4.2.2. Phạm vi không gian

Luận văn tập trung nghiên cứu tình hình áp dụng pháp luật về giải thể doanh nghiệp trên địa bàn tỉnh Quảng Bình.

4.2.3. Phạm vi thời gian

Luận văn nghiên cứu các quy định của pháp luật và tình hình áp dụng pháp luật về giải thể doanh nghiệp trong thời gian từ năm 2020 đến nay.

5. Phương pháp luận và phương pháp nghiên cứu

5.1. Phương pháp luận nghiên cứu

Luận văn được nghiên cứu dựa trên phương pháp luận chủ nghĩa duy vật biện chứng, chủ nghĩa duy vật lịch sử của chủ nghĩa Mác - Lê nin, tư tưởng Hồ Chí Minh và các quan điểm, đường lối, chính sách của Đảng, pháp luật của Nhà nước để làm rõ những vấn đề cần được giải quyết, những bất cập còn tồn tại và đưa ra giải pháp hoàn thiện.

5.2. Phương pháp nghiên cứu

Để đạt được mục đích và nhiệm vụ nghiên cứu, Luận văn sử dụng các phương pháp nghiên cứu khoa học sau đây:

- Phương pháp phân tích tổng hợp: đây là phương pháp chủ đạo trong luận văn nhằm phân tích, đánh giá những vấn đề lý luận cũng như pháp luật về giải thể doanh nghiệp.

- Phương pháp phân tích, so sánh, phương pháp diễn giải, quy nạp, phương pháp chứng minh được sử dụng để nghiên cứu các tài liệu như sách, báo, tạp chí chuyên ngành, các báo cáo của các cơ quan chuyên môn nhằm đánh giá các quy định của pháp luật cũng như thực tiễn áp dụng về giải thể doanh nghiệp.

- Phương pháp phân tích, so sánh, phương pháp diễn giải, quy nạp được sử dụng để đánh giá, tổng kết những vấn đề đã phân tích, chứng minh từ đó rút ra những kết luận, phương hướng hoàn thiện và một số kiến nghị, giải pháp nhằm nâng cao hiệu quả áp dụng pháp luật về giải thể doanh nghiệp.

- Phương pháp khảo sát được sử dụng trong việc lấy ý kiến của các doanh nghiệp tại tỉnh Quảng Bình về quy trình giải quyết thủ tục giải thể doanh nghiệp.

6. Ý nghĩa lý luận và thực tiễn của luận văn

- Về mặt lý luận: trên cơ sở nghiên cứu các quy định của pháp luật hiện hành, chỉ ra những hạn chế, bất cập của pháp luật và thực tiễn áp dụng các quy định về giải thể doanh nghiệp từ đó bổ sung những giải pháp tích cực góp phần từng bước hoàn thiện cơ chế về giải thể doanh nghiệp.

- Về mặt thực tiễn: với kết quả nghiên cứu của đề tài có thể góp phần vào việc nâng cao kiến thức về giải thể doanh nghiệp đối với những cá nhân, tổ chức có quan tâm. Đồng thời góp phần hoàn thiện pháp luật Việt Nam, nâng cao hiệu quả trong hoạt động quản lý của cơ quan nhà nước.

7. Kết cấu của luận văn

Ngoài phần Mở đầu, Kết luận và Danh mục tài liệu tham khảo, Luận văn gồm có các chương sau đây:

Chương 1. Một số vấn đề lý luận pháp luật về giải thể doanh nghiệp.

Chương 2. Thực trạng pháp luật và thực tiễn thực hiện pháp luật về giải thể doanh nghiệp tại tỉnh Quảng Bình.

Chương 3. Định hướng, giải pháp hoàn thiện pháp luật và nâng cao hiệu quả áp dụng pháp luật về giải thể doanh nghiệp tại tỉnh Quảng Bình.

NỘI DUNG

Chương 1

MỘT SỐ VẤN ĐỀ LÝ LUẬN PHÁP LUẬT VỀ GIẢI THỂ DOANH NGHIỆP

1.1. Khái quát về giải thể doanh nghiệp

1.1.1. Khái niệm giải thể doanh nghiệp

Giải thể doanh nghiệp là thủ tục chấm dứt sự tồn tại của doanh nghiệp với tư cách là một chủ thể kinh doanh bằng cách thanh lý tài sản của doanh nghiệp để trả cho các chủ nợ; giải thể doanh nghiệp không phải là một sự kiện pháp lý mà là một quá trình và quá trình này phải tuân thủ các quy định của pháp luật.

1.1.2. Đặc điểm của giải thể doanh nghiệp

Giải thể doanh nghiệp được khái quát bởi các đặc điểm cơ bản sau đây:

Thứ nhất, bản chất của giải thể doanh nghiệp là dẫn đến việc chấm dứt sự tồn tại của doanh nghiệp về pháp lý và thực tế.

Thứ hai, nguyên nhân dẫn đến giải thể doanh nghiệp rất đa dạng.

Thứ ba, điều kiện giải thể doanh nghiệp.

Thứ tư, đăng ký giải thể doanh nghiệp là một thủ tục mang tính chất hành chính.

Thứ năm, việc giải thể doanh nghiệp bảo đảm thanh toán hết các khoản nợ và nghĩa vụ tài sản khác của doanh nghiệp và doanh nghiệp không trong quá trình giải quyết tranh chấp tại Tòa án hoặc cơ quan trọng tài.

Thứ sáu, chế tài pháp lý đối với chủ doanh nghiệp và người chịu trách nhiệm quản lý điều hành doanh nghiệp: giải thể không đặt ra vấn đề hạn chế, cấm đảm đương chức vụ điều hành doanh nghiệp hoặc cấm thực hiện một số hoạt động kinh doanh đối với chủ doanh nghiệp và người chịu trách nhiệm quản lý điều hành doanh nghiệp.

1.1.3. Phân biệt giải thể doanh nghiệp với các trường hợp chấm dứt hoạt động khác của doanh nghiệp

1.1.3.1. Phân biệt giải thể doanh nghiệp với phá sản doanh nghiệp

Giải thể doanh nghiệp và phá sản doanh nghiệp được phân biệt dựa trên các tiêu chí sau đây:

Thứ nhất, về pháp luật điều chỉnh.

Thứ hai, lý do giải thể và phá sản doanh nghiệp.

Thứ ba, về người có quyền, yêu cầu nộp đơn.

Thứ tư, tính chất của thủ tục giải thể và thủ tục phá sản doanh nghiệp.

Thứ năm, thẩm quyền quyết định giải thể và phá sản doanh nghiệp.

Thứ sáu, điều kiện giải thể doanh nghiệp và phá sản doanh nghiệp.

Thứ bảy, hậu quả pháp lý của việc giải thể và phá sản doanh nghiệp.

Thứ tám, thái độ của Nhà nước đối với chủ sở hữu hay người quản lý, điều hành doanh nghiệp.

1.1.3.2. Phân biệt giải thể doanh nghiệp và tạm ngừng kinh doanh

Giải thể doanh nghiệp và tạm ngừng kinh doanh được phân biệt dựa trên các tiêu chí sau đây:

Thứ nhất, về khái niệm giải thể doanh nghiệp và tạm ngừng kinh doanh.

Thứ hai, về hậu quả pháp lý.

Thứ ba, về trình tự, thủ tục.

1.1.4. Vai trò thực hiện pháp luật về giải thể doanh nghiệp

Thứ nhất, thực hiện pháp luật về giải thể doanh nghiệp là bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp của doanh nghiệp, đối tác, các tổ chức, cá nhân, người lao động có liên quan đến doanh nghiệp.

Thứ hai, giúp cho các doanh nghiệp có thể rút lui khỏi thị trường mà không gây xáo trộn về xã hội.

Thứ ba, giúp cơ quan nhà nước quản lý có hiệu quả hệ thống các doanh nghiệp.

1.2. Khái quát pháp luật về giải thể doanh nghiệp

1.2.1. Khái niệm pháp luật về giải thể doanh nghiệp

Pháp luật về giải thể doanh nghiệp là hệ thống các quy tắc xử sự có tính bắt buộc chung do Nhà nước ban hành và đảm bảo thực hiện nhằm điều chỉnh các quan hệ xã hội phát sinh trong lĩnh vực giải thể doanh nghiệp. Như vậy, pháp luật về giải thể doanh nghiệp là toàn bộ các văn bản quy phạm pháp luật điều chỉnh những quan hệ xã hội phát sinh trong lĩnh vực giải thể doanh nghiệp.

1.2.2. Nội dung cơ bản của pháp luật về giải thể doanh nghiệp

Pháp luật về giải thể doanh nghiệp bao gồm những nhóm quy phạm pháp luật điều chỉnh như sau:

- Nhóm các quy phạm pháp luật về các trường hợp giải thể giải thể doanh nghiệp.
- Nhóm các quy phạm pháp luật về điều kiện giải thể doanh nghiệp.
- Nhóm các quy phạm pháp luật về trình tự, thủ tục giải thể doanh nghiệp.
- Nhóm các quy phạm pháp luật về hồ sơ giải thể doanh nghiệp.

1.3. Pháp luật về giải thể doanh nghiệp của một số nước trên thế giới và bài học cho Việt Nam

1.3.1. Pháp luật về giải thể doanh nghiệp của Hoa Kỳ

1.3.2. Pháp luật về giải thể doanh nghiệp của Đức

1.3.3. Bài học kinh nghiệm cho Việt Nam

KẾT LUẬN CHƯƠNG 1

Trong quá trình hoạt động, sản xuất kinh doanh, vì những lý do cụ thể, doanh nghiệp có thể có nhu cầu hoặc buộc phải chấm dứt hoạt động. Lúc này, giải thể doanh nghiệp là một trong các cách thức để thực hiện mục đích đó.

Giải thể doanh nghiệp là việc chấm dứt sự tồn tại của doanh nghiệp bằng cách thanh lý tài sản của doanh nghiệp để giải quyết toàn bộ các nghĩa vụ thanh toán nợ của doanh nghiệp. Ở Việt Nam, pháp luật về doanh nghiệp nói chung và giải thể doanh nghiệp nói riêng đã có nhiều thay đổi để từng bước phù hợp với tình hình phát triển kinh tế - xã hội của đất nước và hội nhập quốc tế; điều đó

được thể hiện qua việc Nhà nước ta xây dựng tương đối đồng bộ hệ thống các văn bản quy phạm pháp luật có liên quan đến lĩnh vực doanh nghiệp, đẩy mạnh cải cách thủ hành chính, ngày càng hoàn thiện pháp luật về doanh nghiệp nói chung và giải thể doanh nghiệp nói riêng.

Giải thể doanh nghiệp có vai trò và ý nghĩa quan trọng đối với bản thân mỗi doanh nghiệp, đánh giá và hoàn thiện các quy định pháp luật về giải thể doanh nghiệp có ý nghĩa và tầm quan trọng trong thực tiễn, vừa bảo đảm quyền tự chủ kinh doanh của doanh nghiệp, vừa là công cụ quan trọng giúp doanh nghiệp có thể rút lui khỏi thị trường một cách có trật tự và nhanh chóng; qua đó bảo vệ được quyền và lợi ích chính đáng của các chủ thể có liên quan, phát huy được chức năng quản lý nhà nước.

Chương 2

THỰC TRẠNG PHÁP LUẬT VÀ THỰC TIỄN THỰC HIỆN PHÁP LUẬT VỀ GIẢI THỂ DOANH NGHIỆP Ở TỈNH QUẢNG BÌNH

2.1. Thực trạng pháp luật về giải thể doanh nghiệp

2.1.1. Các trường hợp giải thể giải thể doanh nghiệp

2.1.2. Điều kiện giải thể doanh nghiệp

2.1.3. Trình tự, thủ tục giải thể doanh nghiệp

2.1.4. Về hồ sơ giải thể doanh nghiệp

2.1.5. Đánh giá các quy định của pháp luật về giải thể doanh nghiệp

2.1.5.1. Ưu điểm

Giải thể doanh nghiệp theo quy định của LDN năm 2020 về cơ bản đã khắc phục được một số bất cập của Luật Doanh nghiệp năm 2014, cụ thể:

Thứ nhất, Quy định về các trường hợp giải thể và điều kiện giải thể doanh nghiệp

Quy định các trường hợp giải thể doanh nghiệp theo Luật Doanh nghiệp năm 2020 về cơ bản kế thừa các quy định của Luật Doanh nghiệp năm 2014 theo đó:

Một là, LDN năm 2020 đã sửa đổi quy định về chủ thể có thẩm quyền quyết định việc giải thể công ty hợp danh.

Hai là, LDN năm 2020 đã bổ sung quy định loại trừ trường hợp giải thể do bị thu hồi giấy chứng nhận đăng ký doanh nghiệp để phù hợp với quy định của Luật Quản lý thuế năm 2019.

Thứ hai, Quy định về trình tự, thủ tục giải thể doanh nghiệp

Một là, đơn giản hóa hồ sơ giải thể doanh nghiệp.

Hai là, LDN năm 2020 bỏ quy định giới hạn thời hạn thực hiện việc thanh toán nợ, thanh lý hợp đồng để phù hợp với thực tiễn của doanh nghiệp.

Ba là, LDN năm 2020 sửa đổi quy định về thứ tự thanh toán các khoản nợ của doanh nghiệp nhằm đảm bảo tính đồng bộ giữa pháp luật doanh nghiệp và pháp luật dân sự.

2.1.5.2. Hạn chế

Mặc dù LDN năm 2020 đã cơ bản khắc phục được một số bất cập, hạn chế của LDN năm 2014 về giải thể doanh nghiệp, tuy nhiên vẫn còn tồn tại một số điểm hạn chế gây ảnh hưởng cho doanh nghiệp khi thực hiện thủ tục giải thể, cụ thể như sau:

Thứ nhất, Quy định về các trường hợp giải thể và điều kiện giải thể doanh nghiệp

Mặc dù đã có những thay đổi tích cực song quy định về các trường hợp giải thể doanh nghiệp của LDN năm 2020 vẫn còn tồn tại một số điểm bất cập, cụ thể:

Một là, quy định công ty phải giải thể khi không còn đủ số lượng thành viên tối thiểu trong thời hạn 06 tháng liên tục mà không làm thủ tục chuyển đổi loại hình doanh nghiệp tại LDN năm 2020 như vậy là chưa phù hợp đối với mọi loại hình công ty.

Hai là, quy định về các trường hợp giải thể doanh nghiệp chưa có sự thống nhất.

Về điều kiện giải thể doanh nghiệp cũng tồn tại những bất cập sau đây:

Một là, LDN năm 2020 và các văn bản hướng dẫn thi hành chưa có quy định cụ thể về “bảo đảm thanh toán hết các khoản nợ, nghĩa vụ tài sản khác”. Vì vậy, quy định này đã dẫn đến nhiều cách hiểu khác nhau.

Hai là, Luật quy định doanh nghiệp phải trả hết các khoản nợ và nghĩa vụ tài sản khác mới được giải thể, mà không lưu tâm đến các nghĩa vụ khác của doanh nghiệp khi giải thể.

Thứ hai, Quy định về trình tự, thủ tục giải thể

Một là, quy định công khai thông tin về giải thể doanh nghiệp chưa rõ ràng

Hai là, LDN năm 2020 chưa quy định việc gửi nghị quyết, quyết định giải thể cho cơ quan bảo hiểm xã hội để đảm bảo nghĩa vụ đóng bảo hiểm xã hội, bảo hiểm y tế, bảo hiểm thất nghiệp cho người lao động trước khi doanh nghiệp chấm dứt hoạt động.

Ba là, LDN năm 2020 chưa có quy định kiểm soát tình trạng chủ sở hữu doanh nghiệp bỏ trốn, doanh nghiệp giải thể “chui”.

Bốn là, Quy trình giải quyết các thủ tục “con dấu” có liên quan đến giải thể doanh nghiệp cũng chưa hợp lý.

Năm là, LDN năm 2020 chưa quy định về thủ tục giải thể doanh nghiệp bằng phương thức trực tuyến (online).

Thứ ba, Quy định về hồ sơ giải thể doanh nghiệp

Thành phần hồ sơ trong thủ tục giải thể chưa rõ ràng, còn yêu cầu trùng lặp hồ sơ giữa các thủ tục thực hiện tại cơ quan nhà nước khác nhau.

Thứ tư, Các quy định khác

Bên cạnh bất cập về các trường hợp, điều kiện giải thể doanh nghiệp; trình tự, thủ tục giải thể doanh nghiệp; hồ sơ giải thể doanh nghiệp, LDN năm 2020 vẫn còn tồn tại một số hạn chế ở một số quy định khác.

2.2. Thực tiễn thực hiện pháp luật về giải thể doanh nghiệp trên địa bàn tỉnh Quảng Bình

2.2.1. Tình hình thực hiện pháp luật về giải thể doanh nghiệp tại tỉnh Quảng Bình

Thực tiễn thực hiện pháp luật về giải thể doanh nghiệp tại tỉnh Quảng Bình có những ưu điểm sau đây:

Thứ nhất, giải thể doanh nghiệp được thực hiện theo quy trình hợp lý, khoa học giúp cho doanh nghiệp tiết kiệm được thời gian, công sức.

Thứ hai, thực hiện tốt việc công bố công khai và tập trung quyết định giải thể doanh nghiệp trên cổng thông tin quốc gia về đăng ký doanh nghiệp.

Thứ ba, cơ chế phối hợp giữa các cơ quan quản lý nhà nước trong thực hiện thủ tục giải thể doanh nghiệp ngày càng được nâng cao.

Thứ tư, về cơ bản các doanh nghiệp tại tỉnh Quảng Bình tuân thủ các quy định của pháp luật về giải thể doanh nghiệp.

2.2.2. Những vướng mắc, hạn chế trong quá trình thực hiện pháp luật

Bên cạnh những kết quả đạt được, quá trình thực hiện pháp luật về giải thể doanh nghiệp vẫn còn tồn tại những hạn chế, vướng mắc sau đây:

Thứ nhất, doanh nghiệp không đủ điều kiện để giải thể doanh nghiệp.

Thứ hai, thời gian tạm ngừng hoạt động quá hạn cho phép nhưng doanh nghiệp không tiến hành giải thể.

Thứ ba, mặc dù việc phối hợp giữa các cơ quan nhà nước trên địa bàn tỉnh Quảng Bình về thủ tục giải thể doanh nghiệp được đánh giá khá tốt nhưng hiện nay chưa có một quy chế liên thông, chia sẻ thông tin giữa các cơ quan nhà nước.

Thứ tư, công tác quản lý nhà nước đối với doanh nghiệp sau đăng ký thành lập chưa thực sự hiệu quả.

Thứ năm, trong nhiều trường hợp, việc hướng dẫn, hỗ trợ, tạo điều kiện để doanh nghiệp hoàn thành nhanh chóng các thủ tục hành chính liên quan theo quy trình giải thể tại một số cơ quan quản lý nhà nước địa phương chưa được tốt.

2.2.3. Nguyên nhân của những vướng mắc

Thứ nhất, nguyên nhân xuất phát từ sự bất cập của các quy định của pháp luật.

Thứ hai, nguyên nhân xuất phát từ phía các doanh nghiệp.

Thứ ba, nguyên nhân xuất phát từ phía cơ quan nhà nước có thẩm quyền.

KẾT LUẬN CHƯƠNG 2

Trong phạm vi chương 2, luận văn đã nghiên cứu thực trạng pháp luật về giải thể doanh nghiệp bao gồm: thực trạng pháp luật về các trường hợp và điều kiện giải thể; trình tự, thủ tục giải thể doanh nghiệp và một số quy định khác. Bên cạnh đó luận văn cũng đã nghiên cứu và đánh giá thực tiễn thực hiện pháp luật về giải thể doanh nghiệp tại tỉnh Quảng Bình. Có thể nói trong quá trình thực hiện pháp luật đã phát sinh những bất cập, vướng mắc xuất phát từ các quy định của pháp luật và cơ chế thực thi, phối hợp, trong chương này tác giả đã nêu bật được một số nguyên nhân của những hạn chế, vướng mắc đó để tạo cơ sở cho việc đề xuất các định hướng để hoàn thiện, giải pháp hoàn thiện pháp luật và giải pháp nâng cao hiệu quả thi hành pháp luật về giải thể doanh nghiệp trong cả nước nói chung và tại tỉnh Quảng Bình nói riêng.

Chương 3

ĐỊNH HƯỚNG, GIẢI PHÁP HOÀN THIỆN PHÁP LUẬT VÀ NÂNG CAO HIỆU QUẢ THỰC HIỆN PHÁP LUẬT VỀ GIẢI THỂ DOANH NGHIỆP

3.1. Định hướng hoàn thiện pháp luật và nâng cao hiệu quả thực hiện pháp luật về giải thể doanh nghiệp

Thứ nhất, việc hoàn thiện pháp luật về giải thể doanh nghiệp cần bám sát quan điểm, đường lối, chủ trương của Đảng và Nhà nước về tiếp tục đổi mới, hoàn thiện chính sách, pháp luật về giải thể doanh nghiệp.

Thứ hai, xây dựng hệ thống pháp luật về giải thể doanh nghiệp phải phù hợp với lý luận khoa học về giải thể doanh nghiệp.

Thứ ba, hoàn thiện pháp luật về giải thể doanh nghiệp phải phù hợp với thực tiễn nền kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa tại Việt Nam.

Thứ tư, pháp luật về giải thể doanh nghiệp phải được hoàn thiện trong điều kiện hoàn thiện hệ thống pháp luật kinh doanh nói chung và pháp luật doanh nghiệp nói riêng.

Thứ năm, hoàn thiện pháp luật về giải thể doanh nghiệp theo hướng đơn giản hóa thủ tục.

Thứ sáu, dựa trên cơ sở tiếp thu kinh nghiệm của các quốc gia khác trên thế giới.

3.2. Giải pháp hoàn thiện pháp luật và nâng cao hiệu quả thực hiện pháp luật về giải thể doanh nghiệp tại tỉnh Quảng Bình

3.2.1. Giải pháp hoàn thiện pháp luật về giải thể doanh nghiệp

Thứ nhất, cần sửa đổi, bổ sung quy định về các trường hợp giải thể và điều kiện giải thể doanh nghiệp

Thứ hai, sửa đổi, bổ sung quy định về trình tự, thủ tục giải thể doanh nghiệp

Thứ ba, cần sửa đổi, bổ sung quy định về cơ quan có thẩm quyền trong giải thể doanh nghiệp.

Thứ tư, LDN cần quy định thực hiện đồng thời thủ tục giải thể doanh nghiệp với giải thể đơn vị phụ thuộc như: chi nhánh, văn phòng đại diện, địa điểm kinh doanh.

Thứ năm, quy định rõ trách nhiệm của các cơ quan nhà nước trong việc thông báo doanh nghiệp rơi vào tình trạng giải thể gửi tới tòa án.

Thứ sáu, cần có cơ chế và quy định trách nhiệm của cơ quan đăng ký kinh doanh kiểm tra tính chính xác đối với những nội dung được kê khai trong hồ sơ giải thể doanh nghiệp.

3.2.2. Giải pháp nâng cao hiệu quả thực hiện pháp luật về giải thể doanh nghiệp tại tỉnh Quảng Bình

Thứ nhất, cần chú trọng nâng cao năng lực quản lý nhà nước của các cơ quan chức năng trên địa bàn tỉnh.

Thứ hai, tăng cường công tác tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật về giải thể doanh nghiệp nhằm nâng cao nhận thức của cộng đồng doanh nghiệp đối với vấn đề này.

Thứ ba, xây dựng quy trình nội bộ giải quyết thủ tục hành chính gắn liền với chức năng, nhiệm vụ và thẩm quyền của các cơ quan nhà nước.

Thứ tư, tăng cường các biện pháp, chính sách hỗ trợ, tháo gỡ khó khăn kịp thời cho doanh nghiệp với mục tiêu xa nhằm giảm tình trạng giải thể trong các doanh nghiệp.

Thứ năm, bên cạnh nâng cao năng lực quản lý nhà nước của các cơ quan chuyên môn, về phía các doanh nghiệp cũng cần tiếp tục thực hiện tái cấu trúc doanh nghiệp nhằm nâng cao năng suất lao động, chất lượng sản phẩm để có thể cạnh tranh bền vững trên thị trường.

Thứ sáu, tăng cường công tác kiểm tra, giám sát doanh nghiệp.

Thứ bảy, đẩy mạnh ứng dụng công nghệ thông tin và chia sẻ dữ liệu giữa các cơ quan chuyên ngành.

Thứ tám, tiếp tục thực hiện có hiệu quả cải cách thủ tục hành chính, cải thiện môi trường đầu tư kinh doanh.

Thứ chín, nâng cao năng lực cho đội ngũ cán bộ, công chức thực hiện nhiệm vụ quản lý nhà nước về giải thể doanh nghiệp.

KẾT LUẬN CHƯƠNG 3

Trên cơ sở những vấn đề lý luận và thực trạng thực hiện pháp luật về giải thể doanh nghiệp tại Việt Nam và trên địa bàn tỉnh Quảng Bình, tác giả đã đề xuất những định hướng hoàn thiện pháp luật và nâng cao hiệu quả thực hiện pháp luật về giải thể doanh nghiệp tại tỉnh Quảng Bình. Việc hoàn thiện pháp luật về giải thể doanh nghiệp trước hết phải đáp ứng được yêu cầu về việc phù hợp với sự

phát triển bền vững của nền kinh tế thị trường nước ta hiện nay. Từ đó, đưa ra những giải pháp hoàn thiện pháp luật giải thể doanh nghiệp trong đó đề xuất những quy định pháp luật cần được sửa đổi, bổ sung nhằm đảm bảo tính thống nhất và phù hợp với thực tiễn và các văn bản pháp luật khác có liên quan, đồng thời đưa ra hệ thống các giải pháp nâng cao hiệu quả áp dụng pháp luật giải thể doanh nghiệp tại tỉnh Quảng Bình.

KẾT LUẬN

1. Luật Doanh nghiệp năm 2020 được ban hành đã khắc phục cơ bản những bất cập của Luật Doanh nghiệp năm 2014, góp phần hoàn thiện khung khổ pháp lý về doanh nghiệp ở Việt Nam hiện nay. Bên cạnh sự cải cách mạnh mẽ về thủ tục hành chính, Luật Doanh nghiệp năm 2020 đã tạo thuận lợi cho doanh nghiệp trong việc thực hiện thủ tục giải thể doanh nghiệp. Mặc dù vậy, qua quá trình thực thi một số quy định về giải thể doanh nghiệp đã bộc lộ sự bất cập, thiếu tính thống nhất với các văn bản quy phạm pháp luật khác tạo ra những rào cản pháp lý gây khó khăn cho doanh nghiệp và cơ quan quản lý nhà nước, điều này đặt ra sự cần thiết phải kịp thời hoàn thiện các quy định pháp luật về giải thể doanh nghiệp trong thời gian tới.

2. Luận văn đã tập trung nghiên cứu và làm rõ được các vấn đề cụ thể sau đây:

Một là, Luận văn đã góp phần làm rõ một số vấn đề lý luận về giải thể doanh nghiệp như khái niệm, đặc điểm, vai trò của giải thể doanh nghiệp, phân biệt giữa giải thể doanh nghiệp với phá sản doanh nghiệp, khái quát pháp luật về giải thể doanh nghiệp, kinh nghiệm của một số quốc gia trên thế giới và bài học vận dụng tại Việt Nam nhằm nâng cao hiệu quả cải cách thủ tục hành chính trong thực hiện giải thể doanh nghiệp.

Hai là, Luận văn đi sâu phân tích và đánh giá thực trạng quy định của Luật Doanh nghiệp năm 2020 về giải thể doanh nghiệp, thực tiễn thực hiện pháp luật về giải thể doanh nghiệp tại tỉnh Quảng Bình thông qua đánh giá các mặt ưu điểm và hạn chế. Bên cạnh đó, Luận văn đã chỉ rõ những nguyên nhân dẫn tới những vướng mắc, bất cập của quá trình thực hiện pháp luật để nhằm định hướng cho các giải pháp hoàn thiện trong Chương 3.

Ba là, trên cơ sở những vướng mắc đã được đề cập ở Chương 2 nhận thấy việc hoàn thiện các quy định của pháp luật về giải thể doanh nghiệp là hết sức cần thiết và đặt ra những định hướng nhằm hoàn thiện các quy định của pháp luật. Trên cơ sở những định hướng đó, Luận văn đề xuất các giải pháp hoàn

thiện pháp luật về giải thể doanh nghiệp tập trung hoàn thiện quy định về các trường hợp giải thể doanh nghiệp, điều kiện giải thể doanh nghiệp, trình tự, thủ tục giải thể doanh nghiệp và các quy định khác. Đồng thời, Luận văn cũng đưa ra các giải pháp nhằm nâng cao hiệu quả thực hiện pháp luật về giải thể doanh nghiệp ở Việt Nam nói chung và tỉnh Quảng Bình nói riêng./.

DANH MỤC TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Ban Chấp hành Trung ương (2017), *Nghị quyết số 10/NQ-TW ngày 03/6/2017 về phát triển kinh tế tư nhân trở thành một động lực quan trọng của nền kinh tế thị trường định hướng XHCN và Nghị quyết số 11/NQ-TW ngày 03/6/2017 về hoàn thiện thể chế kinh tế thị trường định hướng XHCN của Hội nghị lần thứ năm Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa XII;*

2. Bộ Chính trị (2019), *Nghị quyết số 50/NQ-TW ngày 20/8/2019 của Bộ Chính trị về định hướng hoàn thiện thể chế, chính sách nâng cao chất lượng, hiệu quả hợp tác đầu tư nước ngoài đến năm 2030.*

3. Quốc hội (2015), *Bộ luật Dân sự 2015*, Hà Nội.

4. Quốc hội (2015), *Bộ luật Tố tụng dân sự*, Hà Nội.

5. Quốc hội (2014), *Luật Doanh nghiệp năm*, Hà Nội.

6. Quốc hội (2020), *Luật Doanh nghiệp năm*, Hà Nội.

7. Quốc hội (2019), *Luật Quản lý thuế*, Hà Nội.

8. Chính phủ (2015), *Nghị định số 78/2015/NĐ-CP ngày 14/9/2015 của Chính phủ về đăng ký doanh nghiệp*, Hà Nội.

9. Chính phủ (2021), *Nghị định số 01/2021/NĐ-CP ngày 04/01/2021 của Chính phủ quy định về đăng ký doanh nghiệp*, Hà Nội.

10. UBND tỉnh Quảng Bình (2021), *Quyết định số 3028/QĐ-UBND ngày 21/9/2021 của UBND tỉnh Quảng Bình về ban hành kế hoạch cải cách hành chính tỉnh Quảng Bình giai đoạn 2021 - 2030.*

11. Bộ Tư pháp, Viện Khoa học Pháp lý (2008), *Từ điển Luật học*, Nxb Từ điển Bách Khoa - Nxb Tư pháp, Hà Nội, tr.288.

12. Viện Đại học Mở Hà Nội (2013), *Giáo trình Luật Kinh tế Việt Nam*, Nxb Tư pháp, Hà Nội, tr.656.

13. Trường Đại học Luật Hà Nội (2018), *Giáo trình Luật Thương mại Việt Nam*, Nxb Tư pháp, Hà Nội, tr.419.

14. Ủy ban kinh tế Quốc hội (2015), *Thế chế pháp luật Kinh tế một số quốc gia trên thế giới*, NXb Tài chính, tr.170.

15. Nguyễn Thị Dung (Chủ biên) và Tập thể Giảng viên bộ môn Luật Thương mại Đại học Luật Hà Nội (2017), *Luật Kinh tế chuyên khảo*, Nxb Lao động, tr 317.

16. Nguyễn Như ý (chủ biên), Nguyễn Văn Khang, Vũ Quang Hào, Phan Xuân Thành (2009), *Đại từ điển tiếng Việt*, Nxb đại học quốc gia thành phố Hồ Chí Minh, tr.620.

17. Ban quản lý chương trình hỗ trợ pháp lý liên ngành dành cho doanh nghiệp giai đoạn 2015 - 2020 (2020), *Giải thể và phá sản doanh nghiệp những vấn đề cần lưu ý*, Nxb Công Thương.

18. Hà Thị Ngọc Mai (2020) *Pháp luật về giải thể doanh nghiệp và thực tiễn áp dụng tại tỉnh Lạng Sơn*, Luận văn Thạc sĩ Luật học, Trường Đại học Luật Hà Nội.

19. Đặng Văn Hiệp (2020), *Giải thể doanh nghiệp theo quy định của Luật Doanh nghiệp năm 2014 từ thực tiễn tại tỉnh Sơn La*, Luận văn Thạc sĩ - Trường Đại học Luật Hà Nội

20. Nguyễn Văn Cương (2012), *Một số suy nghĩ về vai trò của Nhà nước trước hiện tượng doanh nghiệp rút khỏi thị trường ở nước ta hiện nay*, Kỷ yếu hội thảo khoa học, Hà Nội.

21. Nguyễn Thị Dung, Trần Quỳnh Anh (2013), *Cấu trúc pháp luật thương mại một số quốc gia trên thế giới*, Đề tài nghiên cứu khoa học cấp Trường, Trường Đại học Luật Hà Nội.

22. Trần Huỳnh Thanh Nghị (2019), Quy định về giải thể doanh nghiệp tại Luật Doanh nghiệp năm 2014 và một số kiến nghị hoàn thiện, Tạp chí Nghiên cứu lập pháp, <http://www.lapphap.vn/Pages/TinTuc/210290/Quy-dinh-ve-giai-the-doanh-nghiep-tai-Luat-Doanh-nghiep-nam-2014-va-mot-so-kiem-nghi-hoan-thien.html>. Ngày truy cập 26/02/2023.

23. Vũ Phương Đông (2020), *Giải thể doanh nghiệp ở Việt Nam - Thực trạng pháp luật và giải pháp nâng cao hiệu quả thực thi*, Tạp chí Nghề luật số 06/2020

24. Nguyễn Ngọc Hải (2021) *Hoàn thiện các quy định của Luật Doanh nghiệp hiện hành về giải thể doanh nghiệp*, Tạp chí công thương, <https://tapchicongthuong.vn/bai-viet/hoan-thien-cac-quy-dinh-cua-luat-doanh-nghiep-hien-hanh-ve-giai-the-doanh-nghiep-84287.htm>, ngày truy cập 26/02/2023

25. Lê Ngọc Anh, Vũ Thị Hòa Như (2022), *Giải thể doanh nghiệp theo quy định của Luật Doanh nghiệp năm 2020*, Tạp chí Luật học số 02/2022

26. Cục Thống kê tỉnh Quảng Bình (2021), *Niên giám thống kê tỉnh Quảng Bình*

27. Sở Kế hoạch và Đầu tư tỉnh Quảng Bình (2020, 2021, 2022), *Báo cáo tình hình kinh tế xã hội tỉnh Quảng Bình*.